

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112223551
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2112223551.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú P. D., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - R. D., rod. J., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, W., otec - H. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. X, U., t.č. H. XX, W., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca maloletej P. proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 13P/82/2012-7 zo dňa 26. novembra 2012 v časti určenia výživného, takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného m e n í tak, že otcovi maloletej nariaďuje platiť na maloletú P. výživné vo výške 50 eur mesačne do rúk matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa mal. P. zveril do osobnej starostlivosti matky, a to až do právoplatnosti rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a zároveň uložil otcovi maloletej povinnosť platiť na jej výživu mesačne sumou 100 eur do rúk matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci od 15.11.2012. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1§ 76 ods. 1 písm. a) a b) a § 77 ods. 2 O.s.p., keď dospel k záveru, že je v záujme maloletej, aby boli dočasne upravené pomery z dôvodu, že rodičia nežijú spolu a vzhľadom k tvrdeniam matky v návrhu, a ďalších skutočností uvedených v zápisnici ÚPSVaR, ako aj na podaný návrh na rozvod manželstva mal súd prvého stupňa za osvedčené, že v súčasnosti je vzťah medzi rodičmi maloletej konfliktný, narušený, otec maloletej sa správa agresívne, matke v spoločnej domácnosti s jej otcom bezprostredne hrozí nebezpečenstvo, a to psychická, príp. aj fyzická ujma. Prvostupňový súd predbežným opatrením zároveň určil výživné zo strany otca na maloletú P. v sume 100 eur mesačne, ktoré má podľa názoru prvostupňového súdu predbežnú povahu a slúži k ochrane práv maloleteho dieťaťa do doby, keď o výchove a výžive dieťaťa nebude rozhodnuté v konaní o úprave práv a povinností. Výška výživného je vzhľadom k veku maloletej P. určená len v nevyhnutnej miere, tak aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie jeho základných nevyhnutných životných potrieb, pričom na prvostupňovom súde sa vedie aj konanie ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, ktoré nie je právoplatne skončené, a s konečnou platnosťou bude vec doriešená v predmetnom konaní.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote prostredníctvom splnomocnenkyne odvolanie otec maloletej, z obsahu ktorého vyplynulo, že mal námietky len proti výške výživného, pričom proti dočasnému zvereniu maloletej P. do osobnej starostlivosti matky nenamietal len chcel, aby odvolací súd upravil aj styk s maloletou P. v rozsahu každého týždňa príslušného kalendárneho roka vždy od piatka 16.00 hod. do nedele 16.00 hod., napriek tomu, že na záver odvolania formuloval svoj odvolací návrh tak, že navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť eventuálne zmeniť tak, že maloletá P. bude zverená na čas od rozvodu do osobnej starostlivosti matky, jemu bude uložená povinnosť platiť na jej výživu 50 eur mesačne a bude upravený styk s maloletou P. v rozsahu každého týždňa príslušného kalendárneho roka vždy od piatka 16.00 hod. do nedele 16.00 hod.. Uviedol, že predmetné predbežné

opatrenie sa opiera o zápisnicu zo dňa 15.11.2012 spísanú na ÚPSVaR v Trnave v ktorej matkou uvádzané tvrdenia boli nepravdivé. V žiadnom prípade matku maloletej neudrel, uvedeného dňa došlo k viacerým potýčkam, k prvej už v reštauračnom zariadení, kde naňho čakala matka maloletej, zatiaľ čo bol v banke. Následne okolo 19.00 hod. prišli spolu aj s dcérou P. domov, kde došlo k ďalšej hádke, ktorej príčinou bola prítomnosť matky navrhovateľky. K ďalšej hádke prišlo okolo 22.30 hod., ktorej dôvodom bolo jeho zistenie, že matka sa stretáva s iným mužom čoho dôkazom boli sms-ky v jej telefóne. Po tom, ako chcel túto hádku ukončiť a ísť si ľahnúť, pretože ráno vstával do práce, chcel dať pusku dcére P. na dobrú noc v čom mu matka bránila, čo vyústilo až do jeho fyzického napadnutia zo strany matky, keď táto ho udrela do tváre, ktorú skutočnosť uviedol, aj na OO PZ Trnava dňa 16.11.2012, kde oznamoval, že mu matka zobrala osobné veci, doklady, ktoré si potreboval zobrať so sebou. Keďže maloletá P. plakala, prišla pre ňu z vedľajšej miestnosti neter navrhovateľky S. F. a odviedla ju do druhej izby, kde s ňou zostala. Po uvedenom incidente prebiehala medzi ním a matkou asi hodinová komunikácia a v raňajších hodinách potom, ako sa rozlúčil s neterou a matkou mal. P. v čase cca 01.30 hod odišiel prespať do Bratislavy do bytu svojej krstnej matky. Okolo 02.00 hod. mu volala matka mal. P., ktorá volala aj jeho matke a sestre, keď zisťovala, kde sa nachádza, takže nemohlo byť pravdivé tvrdenie matky, že ju od 02.00 do 03.30 hod. niekoľkokrát udrel. Na Okresnom súde Trnava je vedené súdne konanie o rozvod manželstva, č.k. 10P/87/2012, ktorý návrh podával on.

K odvolaniu otca dieťaťa sa písomne vyjadrila matka, ktorá navrhla napadnuté uznesenie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť a prípadne doplniť úpravu styku, pretože je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov o podstatných veciach týkajúcich sa maloletej P.. Nesúhlasila však z rozsahom úpravy styku, ktorý v odvolaní navrhol otec, pretože od opustenia spoločnej domácnosti príde asi raz za tri týždne a vydrží s ňou asi hodinu, preto navrhla úpravu styku na každú párnú sobotu od 14.00 do 16.00 hod. v jej prítomnosti. Toho času je na materskej dovolenke, celodenne sa stará sa o maloletú P. a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok 217,04 eur spolu s rodinnými prídavkami, iný príjem nemá a otec jej neprispieva nič na chod domácnosti. Uviedla, že konflikt medzi ňou a otcom sa stal tak, ako ho popísala, nemá žiadnu mimomanželskú známosť, práve naopak, otec opustil spoločnú domácnosť v júni 2011 kvôli mimomanželskej známosti, ktorú má od októbra 2010 a býva s ňou mieste jej neznámom.

K odvolaniu otca dieťaťa sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý mal za to, že vo veci samej bude vedené ďalšie dokazovanie v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu a v zmysle výsledkov dokazovania bude končené rozhodnutie. Vo veci zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov navrhol vykonať ďalšie dokazovanie, prípadne prizvať do konania znalca z odboru detskej psychológie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa je dôvodné čo do rozsahu určenia výživného.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 13P/82/2012 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej P. D., nar. X.X.XXXX. Súčasne s podaním návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností podala matka dieťaťa návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti, a to do právoplatnosti rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a zároveň, aby bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci od 15.11.2012. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, a ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci od 15.11.2012.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná

dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine).

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určenie rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 163 ods. 2 O.s.p., § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine).

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie. Pre predpoklady a dôsledky nariadenia predbežného opatrenia platia ustanovenia § 74 až § 77 O.s.p.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečie bezprostrednej ujmy.

Odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov mal. P., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletej. Rodičia maloletej spolu nežijú, pričom sa nedohodli na výkone ich práv a povinností k maloletej. S prihliadnutím na vek maloletej, ako aj skutočnosť, že neboli zistené žiadne dôvody preukazujúce nedostatky v starostlivosti matky o maloletú, ako aj na odvolanie otca, ktorý osobnú starostlivosť matky nenamietal, považoval zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky za správne.

Odvolací súd tiež považoval za dôvodné upraviť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej, pričom s prihliadnutím na charakter predbežného opatrenia by odôvodňovalo upraviť túto povinnosť v nevyhnutnej miere čo by zodpovedalo minimálnej výške podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, keďže doposiaľ nie sú dôkazné prostriedky potrebné na to, aby mohlo byť toto upravené nad rozsah cit. zák. ust.. Vzhľadom k tomu, že otec maloletej sám navrhol výšku v rozsahu 50 eur mesačne, odvolací súd, preto zmenil v tejto časti prvostupňové rozhodnutie a uložil otcovi maloletej povinnosť platiť výživné vo výške 50 eur mesačne do rúk matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci, keď mal za to, že súdom prvého stupňa určená výška výživného 100 eur mesačne nezodpovedá vyššie cit. zák. definícii nevyhnutnej miery. Odvolací súd vzhľadom na návrh otca prezentovaný v odvolaní, týkajúci sa úpravy styku udáva, že kvôli dvojinštančnosti konania nebolo možné, aby v rámci odvolacieho konania, odvolací súd upravil aj styk, preto ak sa rodičia v tomto smere nedohodnú bude potrebné sa jeho úpravy domáhať na prvostupňovom súde.

Z vyššie uvedených dôvodov, aj napriek vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti určenia výživného podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.